

Hr Kuldar Leis
Taristuminister
Kliimaministeerium
Suur-Ameerika 1
10122 TALLINN

27. jaanuar 2026 nr 5.1-1/10

Pöördumine seoses vajadusega arvestada sidetaristuga teede rajamisel

Pöördume Teie poole sooviga leida koostöös Kliimaministeeriumiga lahendus põhimõttelistele probleemidele, mis takistavad sidetaristu (sh mobiilimastide ja lairibavõrkude) sujuvat ja kiiret rajamist koos teedega ning pidurdavad seeläbi tänapäevaste digiteenuste ja kiire interneti pakkumist Eesti inimestele ning ettevõtetele. Oleme seda teemat varasemalt korduvalt arutanud paljude ministrite, Riigikogu liikmete ja ametnikega.

Hetkel on hea võimalus luua selle probleemi lahendamiseks alused ehitusseadustikus, kuna Riigikogu menetluses on ehitusseadustiku ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (743 SE). Esitasime Riigikogu majanduskomisjonile 15. detsembril 2025 kirjaga nr 5.1-1/11-2 (lisatud käesolevale kirjale) oma ettepanekud nimetatud eelnõu muutmiseks. ITL-i ettepanekute arvestamine loob aluse selleks, et sidetaristu muutuks loomulikuks osaks teedest ning sellega paraneks ühenduvus nii teedel kui ka mujal.

Seoses sellega teeme Teile ettepaneku ITL-iga kohtumiseks, et saaksime oma ettepanekuid teile tutvustada ning neile Teie toetust paluda. See kohtumine võiks võimalusel toimuda enne, kui eelnõu jõuab Riigikogus teisele lugemisele.

Kokkuvõtlikult on ITL-i ettepanek ehitusseadustiku ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadusele (743 SE) **lihtsustada avalikes huvides tehnovõrkude projekteerimist ja ehitamist tee kaitsevööndisse järgmiselt:**

- 1) kohustada tee projekteerimisel tee omanikul kooskõlastada projekteerimistingimused elutähtsat teenust pakkuvate tehnovõrkude omanikega;
- 2) nimetada liinirajatised ja elektripaigaldised tee osaks.

Usume, et just need muudatused on hädavajalik samm, et tulevikus oleks võimalik jõuda selleni, et iga uus või rekonstrueeritav tee hakkaks sisaldama optilise kaabli jaoks vajalikku toru. Selline toru võimaldaks omakorda:

- Iseliikuva transpordi jaoks piisavalt kvaliteetse sideühenduse valmiduse loomist (mobiilimastide varustamine optikaga);
- Viia optika ühendust ootavate hooneteni;
- Tarkade teede rajamist, muutuvate liiklusmärkide kasutamist, ohuteadete kiiret edastamist.

Ehitusseadustiku muutmisele lisaks vajab kiiret lahendamist probleem, et piisava kõrgusega mobiilimaste ei lubata paigaldada maanteedele lähedale. See on vastuolus riigi ambitsiooniga katta peamised transpordikoridorid 5G-ga, mille osas on hetkel käimas ka ligi 10 miljoni euro suurusega toetusmeetme määruse kooskõlastamine. Kui mobiilimastid pagendatakse riigi poolt teest kaugemale ja eramaadele, pole neist transpordikoridoride katmisel 5G leviga palju kasu. Mida kaugemale surutakse mastid teetrassist, seda pikemaks venivad ka juurdepääsuteed mastideni, maste on trassi katmiseks vaja paigutada rohkem, need on ebaefektiivsemad ning selliselt suureneb ka koormus keskkonnale. ITL-i ettepanek selle probleemi lahendamiseks on muuta tee projekteerimismäärust, lisades sellesse kohustus näha ette mastide asukohad ja lubada kuni 80 m maste.

Loodame, et leiate võimaluse ITL-iga ülaloodud teemal kohtuda ning meie ettepanekuid arutada.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Doris Pöld
Tegevjuht

Koopia: Pr Liisa-Ly Pakosta, Justiits- ja digiminister

Lisa: ITL-i 15.12.2025 kiri nr 5.1-1/11-2 Riigikogule „Arvamus ehitusseadustiku ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse (743 SE) kohta“

Keilin Tammepärg, keilin.tammeparg@itl.ee

ESTONIAN ASSOCIATION OF INFORMATION
TECHNOLOGY AND TELECOMMUNICATIONS

Lõõtsa 2b, 11415 Tallinn, Estonia
+372 617 7145
info@itl.ee / www.itl.ee